

primerna podlaga biti drugim delom, ki se na nje opirajo. Poročilo začenja s številom prebivalcev na Kranjskem v posamesnih okrajih, koliko ljudi je bilo rojenih in koliko jih je umrlo leta 1875. in koliko porók je bilo (3855 katoliških, 14 družib), potem našteva kranjske cesarske, okrajne in občinske ceste, rudarstvo Kranjsko, koliko se je pridelalo različnega žita, sadja, mrve, strdi, vozka, mleka, surovega masla, sira itd. Zdaj prestopi poročilo na obširni popis malih obrtnij (rokodelstev) in velikega obrtnijstva, na popis opekarnic, glažut, olarnic, žganjarij, papirnic, sukarnic, sitarij, slamnikarstev, čipkarnic in vseh družih obrtnij, fabrik itd. Na kratko rečeno: ne ena reč se ne pogreša, ki se je in koliko se je na Kranjskem pridelalo leta 1875. Konečno je tudi šolstvo omenjeno, ki sega v pospeh obrtnijstva in naštetih so sejmi kranjski, katerih je vseh skupaj 556. Iz tega poročila izvemo tudi, da je v Metliki bila založnica (Vorschusskasse), v katero so zádrugi leta 1875. vložili 1220 gold. 50 kr., družbeniki pa 632 gold. v njej denarja hranili. — To je kratek posnetek Murnikovega velikega in velike hvale vrednega truda.

— Za c. kr. okrajnega glavarja v Kočevje je imenovan okrajni komisar g. Jožef Merk. — Baron Guschich, c. k. okr. glavar logaški, dejan je v pokoj.

— Iz gotovih virov vemo, da ni resnica, da bi se bil gosp. Dreo odpovedal predsedstvu kupčijske zbornice in deželnemu poslanstvu.

— (*Valvazorjeve kronike*) je prišel uže 49. snopič na svitlo. Ličen je zopet ta zvezek s 15 podobami.

— (*Čitalnica*) napravi v nedeljo zvečer drugo pustno veselico, pri kateri gode oddelek gledališkega orhestra.

— „Osten“, velecenjeni politični tednik, ki uže 13 let izhaja na Dunaji, prinaša v zadnji številki: Politische Uebersicht. — Die Magyarisirung aller nichtmagyarischen Schulen in Ungarn. — Das Organisations-Statut für Bosnien. — Fünfzehn Tage auf der Donau. Vom Kronprinzen Rudolf von Oesterreich. — Inland (Lemberg. Czernovitz. Kizdia im Banat.) — Ausland (London. Sofia. Constantinopel. Newyork.) — Kleine Chronik (Die Pest in Russland. Eine seltene Himmelserscheinung.) — Volkswirthschaftliches. — etc. etc. — Der „Osten“ sammt „Lesestübchen“ kostet vierteljährig blos 1 gold. 50 kr.

— („*Brencelj*“), znani edini šaljivi slovenski list s podobami, je v kljub mnogim zaprekam stopil letos v 11. leto svoje starosti. Pretekli teden je prišla 1. številka tega letnika na svitlo, iz katere je razvidno, da se „Brencelj“ v teku 10 let, ni postaral marveč pomladil in postal tako mnogovrsten, da vsakemu čitatelju kaj mikavnega prinese. — Prvi letošnji list rešetari politične dogodbe zadnjega časa in kaže bralcem njih šaljivo stran, za politično manj izobražene bralce pa se tudi ne manjka kratkočasnih reči. Na zadnji strani priloge se nam kaže podoba generala Filipoviča, kako ima na verigi priklenjenega in s pasjo ujzdo vkrotenelega turškega zmaja. Ker je že od nekdanj bilo to: „Brencelj“, kateremu načelo je „z zasmehovanjem šibati napake“, naši narodni stvari uže marsikaj koristil, zato želimo, da dobi naročnikov na kupe. Velja 3 gld. za celo leto, 1 gld. 50 kr., za pol leta in 80 kr. za četrt leta. Naroča se pri lastniku gosp. J. Aléšovcu v Ljubljani.

Novičar iz demačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Če le polovica tistih novic je resnična, ki so se zadnje dni trosile po tukajšnjih časnikih, tedaj prinesemo v prihodnjem listu smrtni list Auerspergovega

ministerstva. Res, skrajni čas je, da se država reši onega liberalizma in njihovih zastopnikov, ki jej grob koplje uže od leta 1873. Naj nam prinese prihodnost kar koli hoče, — pravijo „Pol. Fragm.“ — slabeje ne more biti, kakor je dandanes vse. — Kar pa se novega ministerstva tiče, pravijo eni, da Anerspergovo ministerstvo odstopi brž po dokončani obravnavi berlinske pogodbe in da potem nastopi začasno, upravno ministerstvo, ki ima ostati le tako dolgo, da bodo volitve novih poslancev v državni zbor, ki imajo letos biti dognane, ter da še le potem pride ministerstvo z odločnim programom. Nam se tako „interims ministerstvo“ ne zdi verjetno; za par meseccev 10 novih ministrov imenovati; potem pa jih v penzijo djati, bilo bi vendar prečudno. Zato je verjetnejše, da sedanje ministerstvo ostane, dokler ni proračun za letošnje leto rešen. Potem pa vse na to kaže, da na krmilo vlade stopi zopet grof Hohenwart minister, kajti on je edini, ki je v stanu pomiriti narode Avstrijske in zboljšati državne finančne razmere.

— Zbornica poslancev še zmirom prazno slamo mlati; 40 govornikov hoče govoriti o berlinski pogodbi, katera ostane, kakor so jo evropske vlade vkrenile lansko leto. Minister Unger je Herbstovcem to dobro „zatajčal.“

— „Osten“ iz gotovega vira ve povedati, da so Magjari podrli vse pravice, ki jih biskup Strossmayr ima do Bosne, „Osten“ je prinesel tudi celo postavo, po kateri bodo Magjari s pretvezo „Staatssprache“ pomagjarili vse šole, kakor jih nemci ponemčjujejo z istim načelom.

— Tukajšnji vojaški časnik „Oest. Ungar. Wehrzeitung“ je v št. 6 pod naslovom „Eine ausländische Stimme über die Affaire Schönerer“ iz pariškega časnika „Avenir Militaire“ ponatisnil članek, katerega jedro je to, da simpatije Schönererjeve s Prusijo so tudi žalibog simpatije precejšnjega števila nemških Avstrijanov in da po tacih simpatijah se prav lahko razumeva, zakaj je Bismark na berlinskem kongresu tako rad pritr dil predlogu, naj se zaseda Bosne in Hercegovine prepusti Avstriji. „Naj je to, piše „Wehrzeit.“, opomin vsem tistim, ki v Schönererjevem škandalu ne iščejo drugega nego nedolžno ekstravaganco posamesnika.“

Iz Budapešta. — Princa Petra Karadjordjeviča, sina onega Aleksandra Karadjordjeviča, ki je bil umora srbskega kneza Mihajla sumičen, pa je na Ogersko pobegnil, išče zdaj srbska sodnija, ki je, nedavno nameraval umoriti sedanjega kneza Milana, pa je tudi na svoje posestvo, ki ga ima v Bački na Ogerskem, pobegnil. Srbska vlada zahteva zdaj od ogerske, naj jej izroči princa Petra, da ga vzame v preiskavo. Ali bodo Magjari to storili ali ne, je dvomljivo, ker tudi očeta njegovega niso hoteli srbski vladi izročiti; ker so Srbi pa uže od takrat zelo hudi na Magjare, utegne ta zadeva nov konflikt med Srbi in Magjari vneti, kojega nasledki se dandanes še previdi ne morejo.

Česko. — Debata o spravi nemških ustavovercev s Čehi so še zmirom na dnevnem redu. Poljski „Czas“ z ozirom na te razprave pravi: „Na podlagi dveh toček tudi mi (Poljaki) radi Čehom roko podamo, da ž njimi združeni pot pripravimo do porazumljenja vseh narodov, ki verujejo na obstanek Avstrije; naš program je: 1) Kolikor mogoče obširna avtonomija (samouprava) dežel na podlagi zgodovinski ali pa narodni; 2) skupna bramba edinosti in moči države.“ — „Pokrok“ in „Politika“ pritrjujeta temu programu tem raji, ker nikakor ni navskriž s starim programom Čehov; prav lahko je na tej podlagi mogoča sprava vseh narodov.